

BỆNH VIỆN ĐA KHOA
KHU VỰC CỬ CHI
HỘI ĐỒNG THUỐC
VÀ ĐIỀU TRỊ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

DANH MỤC THUỐC
KHÔNG NHAI – KHÔNG NGHIỀN – KHÔNG BÈ

NĂM 2025

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày tháng năm 2025

DANH MỤC THUỐC KHÔNG NHAI – KHÔNG NGHIỀN – KHÔNG BÈ

Một số loại thuốc được bào chế ở dạng đặc biệt với mục đích kiểm soát sự giải phóng hoạt chất, bảo vệ hoặc che dấu mùi vị. Khi nhai, nghiền, bẻ viên thuốc sẽ phá vỡ cấu trúc giải phóng thuốc, làm thay đổi dược động học của thuốc (sự hấp thu, phân bố, chuyển hóa và thải trừ) và tác dụng của thuốc, làm tăng độc tính hoặc khó uống do thuốc có mùi vị khó chịu.

1. Thuốc phóng thích kéo dài

Thuốc phóng thích kéo dài thuộc dạng bào chế phóng thích biến đổi, là dạng bào chế có tốc độ phóng thích dược chất được thay đổi theo hướng kéo dài tác dụng của thuốc để làm giảm tần suất sử dụng thuốc so với dạng bào chế quy ước của cùng dược chất đó [1].

Nhai, nghiền, bẻ viên phóng thích kéo dài sẽ làm giải phóng lượng lớn hoạt chất dẫn tới thuốc được hấp thu nhanh và nhiều hơn so với thiết kế ban đầu của viên, làm tăng nguy cơ tác dụng không mong muốn, nguy cơ độc tính cũng như làm giảm thời gian tác dụng của thuốc [3].

Dấu hiệu nhận biết: tên thuốc thường kết thúc bằng các ký hiệu trong bảng sau:

Kí hiệu	Tên tiếng Anh	Tên tiếng Việt
LA	Long acting	Tác dụng kéo dài
CR	Controlled release	Phóng thích có kiểm soát
CD	Controlled delivery	Phóng thích có kiểm soát
SR	Sustained release	Phóng thích chậm
XL/XR	Extended release	Phóng thích kéo dài
SA	Sustained action	Tác dụng kéo dài
DA	Delayed action	Tác dụng kéo dài
MR	Modified release	Tác dụng kéo dài
ER	Extended release	Tác dụng kéo dài
PA	Prolonged action	Tác dụng kéo dài
Retard	Retard	Chậm

2. Thuốc bao tan trong ruột

Thuốc bao tan trong ruột thuộc dạng bào chế phóng thích muộn, trong đó sự phóng thích dược chất bị trì hoãn trong một khoảng thời gian nhất định sau khi dùng thuốc và sau đó lại phóng thích bình thường như ở dạng bào chế quy ước [1].

Dạng bào chế bao tan trong ruột nhằm bảo vệ thuốc khỏi axit dạ dày hoặc ngăn ngừa kích ứng dạ dày. Việc nhai, nghiền, bẻ thuốc bao tan trong ruột có thể làm giải phóng hoạt chất trong dạ dày dẫn tới giảm hiệu quả điều trị, kích ứng tại chỗ, gây loét [3,5].

3. Thuốc đặt dưới lưỡi

Thuốc được hấp thu qua hệ thống mao mạch trong khoang miệng vào thẳng tuần hoàn chung và cho tác dụng nhanh, không qua ống tiêu hóa và không bị chuyển hóa ở gan. Nhai, nghiền, bẻ dạng thuốc này có thể ảnh hưởng đến quá trình hấp thu và tác dụng của thuốc [2].

4. Thuốc viên sủi

Dạng thuốc được bào chế để hòa tan hoặc phân tán trong nước trước khi uống. Việc nhai thuốc làm sủi bọt trong miệng có thể gây kích ứng đường tiêu hóa và gây mất liều lượng. Và khi không đủ nước để hòa tan, thuốc không thể phát huy hết tác dụng [4,5]

5. Thuốc chứa dược chất có nguy cơ gây hại cho người tiếp xúc

Các thuốc chứa dược chất gây kích ứng hoặc nguy hiểm như thuốc gây độc tế bào, thuốc ức chế miễn dịch, thuốc điều trị ung thư... Việc nghiền những thuốc này có thể gây rủi ro về sức khỏe cho người thao tác do hít phải bột thuốc [5,6].

6. Thuốc có mùi vị khó chịu

Thông thường những dược chất có đặc điểm trên sẽ được bào chế dưới dạng bao phim hoặc bao đường để che giấu mùi vị khó chịu của dược chất. Việc nhai, nghiền, bẻ thuốc sẽ làm phá vỡ lớp bao bên ngoài gây ra mùi vị khó chịu, khiến cho người bệnh khó uống hơn và có thể ảnh hưởng đến sự tuân thủ điều trị [4,5].

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Y tế (2022). Thông tư 07/2022 TT-BYT ngày 05 tháng 9 năm 2022 của Bộ Y tế quy định thuốc phải thử tương đương sinh học và các yêu cầu đối với hồ sơ báo cáo số liệu nghiên cứu tương đương sinh học trong đăng ký lưu hành thuốc tại Việt Nam.
2. Nguyễn Ngọc Khôi, Đặng Nguyễn Đoan Trang (2021). Dược lâm sàng và điều trị.
3. Bệnh viện Bạch Mai (2018). Danh mục thuốc không nên nhai – bẻ - nghiền.
4. Bệnh viện Phạm Ngọc Thạch (2023). Quản lý thuốc không nhai, bẻ, nghiền.
5. Bệnh viện Nguyễn Tri Phương (2021). Một số thuốc không được phép nghiền, bẻ.
6. Clinical Resource (2023). Meds That Should Not Be Crushed.Pharmacist’s Letter/Pharmacy Technician’s Letter/Prescriber’s Letter.
7. Tờ hướng dẫn sử dụng thuốc.

**TM. HỘI ĐỒNG
CHỦ TỊCH**
(đã ký)

Quét mã QR để xem chi tiết danh mục

DANH MỤC THUỐC

Không nhai - không nghiền - không bẻ

THUỐC KHÔNG ĐƯỢC: NHAI, NGHIỀN, BẺ

Thuốc phóng thích kéo dài

Có kí hiệu

LA
XL/XR
SR (Sustained release)
MR (Modified release)
ER (Extended release)
Retard
Prolonged release

Ngoại trừ
những
thuốc được
liệt kê ở
mục (¥)

Không có kí hiệu

Cordaflex
Duspalatin
Floesty
Vastarel OD 80mg
Vikonon

Gliclada 30mg
Natrixam
Perglim M-2

Không được mở viên
nang khi uống hoặc
hòa tan viên nang

Thuốc bao tan trong ruột

Aspirin 81
Haxium 40
Lansoprazol STELLA 30mg

Milepsy 200
Ozzy 40
Pancreas

Nexium Mups
Esomeprazol STADA 20mg

Đối với người bệnh khó/không thể nuốt, có thể
phân tán viên thuốc trong nước không chứa
carbonate

THUỐC BẺ ĐƯỢC NHƯNG KHÔNG NHAI, NGHIỀN

Thuốc phóng thích kéo dài (¥)

Betaloc Zok 50mg → Có thể bẻ viên để thuận tiện uống
thuốc, không bẻ để chia liều

Betaloc Zok 25mg
Depakine chrono
Diamicron MR 60mg
Imidu 60mg
Lazibet MR 60

Có thể bẻ viên để chia liều

Thuốc viên sỏi

Partamol 650mg eff.
Mypara Flu daytime
SaViBroxol 30
Ambroxol 60-sol
Vitamin C 1g

Không bẻ để chia liều do không
đảm bảo điều kiện bảo quản

Lưu ý:

- Khi kê đơn các thuốc trong danh mục trên đề nghị bác sĩ ghi rõ trong y lệnh cách dùng như sau: Nuốt nguyên viên, không nhai, không bẻ, không nghiền nhỏ viên thuốc tùy theo trường hợp.
- Khi thực hiện y lệnh đề nghị điều dưỡng chỉ dẫn cụ thể, chi tiết cho bệnh nhân hoặc người nhà bệnh nhân về cách dùng các thuốc nêu trên.